

Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola
7150 Bonyhád, Kossuth Lajos utca 4.

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Iskolai forduló

2025. 11. 27.

9. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

A 60 pont feletti feladatlapokkal lehet nevezni a második fordulóba 2025. november 27 – december 1. között az következő linken: http://pseg.hu/?page_id=53 A dolgozatoknak 2025. december 6-ig be kell érkezniük postán is a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola 7150 Bonyhád, Kossuth L. utca 4. címre. A borítékra szíveskedjenek ráírni a megyéjük és a verseny nevét is!

Tollbamondás pontszáma	
Szövegértés pontszáma	
Helyesírási teszt pontszáma	
Összesített pontszám	

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Bacskai Eszter mesterpedagógus

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit mesterpedagógus

Lektorálta:

Káizer Bernadett szaktanár

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Tollbamondás

[illegible]

SZÖVEGÉRTÉS*FIGYELMESEN OLVASS! MAJD OLDD MEG A KAPCSOLÓDÓ FELADATOKAT!*

Lotz János fordítása

Nikolaj Berdjajev: Az új középkor c. könyvének borítója

Szemléldések Oroszország és Európa sorsán

Fordító: Lotz János és Sebestyén Géza

Kiadó: Pro Christo Diákszövetség Szövétnek Kiadóhivatala (Budapest), 1935

A kötet szerzője Nyikolaj Alekszandrovics Bergyajev (1874-1948) orosz filozófus, teológus. 1920-ban a Moszkvai Egyetem tanárává nevezték ki, de két évvel később több más gondolkodóval együtt száműzték az akkor létrejövő Szovjetunióból. Ezután élete végéig emigrációban élt.

Ebben a művében a kortárs orosz és európai történelem krízisét elemzi. A párizsi emigrációja alatt (1925) keletkezett könyvében azt állítja, hogy az újkor szellemi alapelvei a 20. század során felszámolódnak, és egy új korszak veszi kezdetét.

Lotz még egyetemistaként vett részt a fordításban. A könyvet Magyarországon 1945-ben sok évre betiltották.

FELADATOK**1. Válaszolj a kérdésekre!****5/**

- a) Melyik betűkapcsolat jelöli az orosz gy hangot 1935-ben?
- b) Hány éve jelent meg az eredeti nyelven a könyv?
- c) A filozófia mellett milyen tudománnyal foglalkozik még Bergyajev?
- d) Melyik évben jött létre a Szovjetunió?
- e) Melyik történelmi korszakra fog hasonlítani a világ, ha a változások bekövetkeznek?

2. Igaz vagy hamis az állítás?**5/**

- a) A teljes szövegben három fővárost említene.
- b) Bergyajev 24 évig élt száműzetésben.
- c) Bergyajev könyvét ma már el lehet olvasni nyomtatásban.
- d) Bergyajev előadásokat tartott a filozófiai nézeteiről.
- e) Diákok vettek részt a fordítás kiadásában is.

3. Jelentések**5/****Melyik szövegben szereplő szó meghatározását olvashatod az alábbiakban?**

- a) Problémamegoldásra váró fordulópont.
- b) A szülőföld elhagyása önkéntesen vagy kényszer hatására.
- c) Világító eszköz és szimbolikusan a tudást is jelöli.
- d) Az emberi gondolkodást meghatározó tétel.
- e) Elmélyült figyelem.

4. Számold ki!**5/**

- a) Bergyajev ennyi idősen lesz egyetemi tanár.
- b) Ennyi névmási szerepű szó szerepel a teljes szövegben.
- c) Ennyi évig volt betiltva a könyv Bergyajev életében.
- d) Ennyi év telik el a kiadás és a fordítás megjelenése között.
- e) Ennyi nem egyelemű tulajdonnevet említenek a szövegben.
(Húzd is alá ezeket a szövegben!)

Összesen: 20 pont**Elért pontszám: _____**

Helyesírási feladatok

1. Másold a vonalra helyesírási hiba nélkül az alábbi szövegrészletet! Az írásjelek helyes alkalmazására is figyelj! (A pontszám nem a hibák számát jelzi.) **12/**

Mi is az a durián?

A világ legbüdössebb gyümölcse ként ismert durián Ázsiából származik. Megtalálható Indonéziában, a Maláj Félszigeten, Indiában, Srí Lankán, és Thaiföldön is, de termesztik Afrikai, Dél-Amerikai és Közép-Amerikai területeken is. Küleme is különös szaga azomban egyenessen taszítja az embert. A durián terebéjes, örökzöld fákön terem. Mi után tejjesen megéredt rothadó büzt áraszt. Egy jólmegtermett durián 30 cm hosszúságú és 15 cm átmérőjű is lehet. Súlya általában 1–6 kilógram között változik. A héja vastag kemény és tüskés hús a citromsárgától a narancsig terjed, fajtától függően. A bűzös, rothadó szaga ellenére az íze állítólag nagyon jó, kissé vanília szerű.

2. Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat!

10/

Arannyal, félig, profitalap, maximalista, zsöllye, Achilles (*ejtsd: áhillesz*), Verseilles (*ejtsd: verszáj*), megérzés, legalábbis, tinédzser

3. Alakítsd át a következő igealakokat felszólító módúvá úgy, hogy közben tartsd meg a ragozásukat, számukat és személyüket, és rövidebb alakjukat használd!

10/

pl.: féli (E/3., tárgyas ragozás) → féld (féljed)

hiszitek, folyik, küldöd, megbocsátod, játszanak, sugallunk, jön, edzed, kiáltod, szövitek

4. Karikázd be azt a szót, amelyik előbb következik a betűrendben!**10/**

prés – presszó

kerek – kerék

probléma – próbafolyamat

telex – televízió

új – ujj

zsúrja – zsurló

rózsa – Rózsa

edzés – eddig

pecsétes – peches

Batthyány – batyu

5. Karikázd be mindegyik sorban a helyesen írt szóalakot vagy szóalakokat!**18/**

büntetés / büntetés

gyűjtemény / gyűjtemény

Erzsébet híd / Erzsébet-híd / Erzsébet Híd

hugocskám / húgocskám

végül is / végülis

tőzsgyökeres / tőzsgyökeres / törzsgyökeres

légy szíves / légyszíves / légy szíves / légyszíves

több száz / többszáz

okt. 1.-én / okt. 1.-én / okt. 1.-jén / okt. 1.-jén

szalagkorlát / szallagkorlát

nyilvánvaló / nyilvánvaló

los angelesi / Los Angelesi / Los Angeles-i / los angeles-i

kézpénz / kézpénz

ambiciózus / ambíciózus

tűszös / tűszős / tüsszős (mandulagyulladás)

két féle képpen / kétféle képpen / kétféleképpen

Alpok Hegység / Alpok-hegység / Alpok hegység

bent /benn / bennt

Összesen: 60 pont**Elért pontszám: _____ pont**